

VerDuS

Verbinden van Duurzame Steden

Verbinden van Duurzame Steden
Smart Urban Regions of the Future (VerDuS SURF)

Eindevaluatie rapportage SAMENVATTING

Juni 2022, Den Haag

Het programma VerDuS SURF

Het programma VerDuS SURF is het kennisprogramma van de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), Platform 31, en het Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA op het gebied van slimme stedelijke regio's. Het programma met een omvang van circa €18 miljoen voor onderzoek en kennisoverdracht liep in de periode 2015-2021. In VerDuS SURF werken (internationale) consortia van wetenschappelijke onderzoekers en praktijkpartijen in stedelijke regio's samen aan kennis op de raakvlakken van ruimte, wonen, bereikbaarheid, economie en bestuur. Binnen dit kader zijn 62 onderzoeksprojecten toegekend: 5 nationale vijfjarige projecten, 27 Europese middelgrote projecten met inbreng van Nederlandse onderzoekers, en 30 nationale eenjarige projecten.

De eindevaluatie

Het VerDuS SURF-programma wordt afgesloten met een eindevaluatie door een eindevaluatiecommissie. De eindevaluatiecommissie bestaat uit drie onafhankelijke evaluatoren, zij zijn vertegenwoordigers uit de wetenschap, praktijk en beleid.

De evaluatie richt zich op het programma VerDuS SURF als geheel, de projectportefeuille en de activiteiten voor onder meer kennisverspreiding en kennisverankering in beleid en praktijk. Expliciet schonk de commissie aandacht aan de verwerking van de aanbevelingen van de mid-termevaluatie uit 2018, realisatie van de doelstellingen (in relatie tot het thematisch kader), de doeltreffendheid van de aanpak, instrumenten en activiteiten, alsmede de effectiviteit van de governance van VerDuS SURF en de ondersteuning door het VerDuS bureau.

Op basis van schriftelijk materiaal en de input uit de gesprekken met verschillende betrokkenen, komt de commissie nu tot de volgende bevindingen en aanbevelingen.

Bevindingen van de eindevaluatie-commissie

Opzet van het programma

- Bij de start van het programma, met de selectie van de grote projecten, kwam op basis van de vooraf bepaalde kwaliteitscriteria de nadruk te liggen op onderzoeksprojecten op het gebied van mobiliteit. Door latere toekenning van de middelgrote en kleine projecten, was het mogelijk tussentijds bij te sturen op de verhouding tussen de verschillende thema's en deze beter in balans te brengen.
- Expliciete aandacht voor de verbinding van wetenschap met beleid en praktijk maakte dat het VerDuS SURF programma effectief balans vond tussen de snel ontwikkelende beleidscontext en het behouden van en bouwen aan een solide wetenschappelijke kennisbasis. Met name de kleine projecten sloten goed aan bij de beleidspraktijk.
- De samenwerking tussen hogescholen en universiteiten binnen onderzoeksprojecten, niet eerder gebruikelijk in NWO-programma's, heeft geresulteerd in bruikbare kennis en geleid tot verdere ontwikkeling van de samenwerkingsmogelijkheid in andere financieringslijnen.

Inhoudelijk/thematisch kader

- De VerDuS SURF thematiek is niet alleen houdbaar gebleken, maar mogelijk nu nog wel relevanter dan bij de start van het programma. De opgebrachte

kennis is bruikbaar voor beleidsmakers en leidt tot de conclusie dat bij een eventueel vervolgprogramma de uitvraag naar behoeften van beleid ook aan de voorkant kan plaatsvinden. Met een projectportefeuille van 62 projecten heeft het programma een enorme rijkheid aan onderzoeksresultaten opgeleverd.

Instrumenten en activiteiten

- De verschillende activiteiten voor zowel een academisch als ook niet-academische publiek binnen het VerDuS SURF-programma zijn effectief gebleken. De disseminatiestrategie had nog explicieter onderscheid kunnen maken tussen beleids-/praktijkrelevante onderzoeksuitkomsten en onderzoeksuitkomsten met belang voor de wetenschap.

Aansturing en organisatie

- De grote betrokkenheid van het VerDuS-bureau heeft bijgedragen aan de resultaten van dit programma, met name de inzet van de strategische communicatieadviseur heeft een aandeel gehad in effectieve kennisdeling en verhoogde impact.
- Snelle en effectieve bijsturing naar aanleiding van de mid-termevaluatie in 2018 heeft de uiteindelijke resultaten verbeterd.

Aanbevelingen

Op basis van de bevindingen van de eindevaluatie van het VerDuS SURF-programma, doet de eindevaluatiecommissie ook een aantal aanbevelingen voor een eventueel volgend onderzoeksprogramma of onderzoeksprogrammering met beleidsrelevantie in het algemeen.

- ★ Een thematische verdeling van het beschikbare budget zou voor een meer evenwichtige spreiding binnen het programma kunnen zorgen.
- ★ Onderscheid maken tussen grote, middelgrote en kleine projecten draagt bij aan de diversiteit van de projectportefeuille, sluit goed aan bij de realiteit en behoeften van de (beleids)praktijk en stelt de financiers in staat om in te spelen op relevante maatschappelijke ontwikkelingen.
- ★ De samenwerking tussen universiteiten en hogescholen heeft voor de ontwikkeling van hoogwaardige en praktische kennis en inzichten geleid. De mogelijkheid tot samenwerking moet zeker behouden blijven.
- ★ De betrokkenheid van een stabiel team en betrokken bureau medewerkers draagt bij aan de organisatie van relevante activiteiten en zorgt er voor dat relevante kennis haar weg vindt binnen de wetenschap en in de (beleids)praktijk.
- ★ Met betrekking tot de kennisdisseminatie en activiteiten mag expliciet onderscheid gemaakt worden tussen de meer praktische en de meer academisch relevante kennisontwikkeling.
- ★ Doorlopend contact met de beoogde doelgroep, in het bijzonder de beleidspraktijk, is zowel belangrijk bij de opzet van de onderzoeksprogrammering als voor het goed laten landen van de ontwikkelde kennis.
- ★ Een mid-termevaluatie is een goed instrument om tussentijds de doelstellingen van een programma te toetsen en bij te sturen waar nodig. Dit komt de uiteindelijke resultaten van het programma ten goede.

PLATFORM31
kennis van stad en regio

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

www.verdus.nl

VerDuS staat voor Verbinden van Duurzame Steden. Binnen dit kennisinitiatief VerDuS ontwikkelen wetenschappelijk onderzoekers in samenwerking met experts uit de praktijk kennis om in te spelen op vraagstukken rond onder meer verstedelijking, ruimte, mobiliteit en transport. VerDuS is een initiatief van NWO (de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, inclusief Regieorgaan SIA), Platform31 en de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Infrastructuur en Waterstaat, en Economische Zaken en Klimaat.

